

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 47.

w Sobotę dnia 11. Czerwca Roku 1808.

*Au Quartier général a Varsovie
le 29. Mai 1808.*

Troisième corps de la Grande Armée.

Etat Major Général,

ORDRE DU JOUR.

Le Capitain Dziecielski, Commandant la Place de Bythin, s'étant permis au mépris des ordres déjà donné, de se faire distribuer pendant le cours du mois d'Avril dernier 120 rations de viande au de la de celles attribuées a son grade. Monsieur le Maréchal Commandant en chef a ordonné, que cet officier garderait les arrêts pendant huit jours et qu'il serai tenu de verser dans la caisse de la Prefecture de Posen la somme de 52 florins 6 gros pour remboursement des 120 rations de viande indûment perçues par lui.

Les present ordre du jour sera imprimé, adressé a tous le Commandant de Place et inséré dans tous les Journaux du Duché, afin qu'il soit connu par toutes les autorité du pays.

(Signé) Le Général Chef de l'Etat Major Général par interime,
Hervo.

*W głównej kwaterze w Warszawie,
dnia 29. Maja 1808.*

Trzeci Korpus Wielkiego Woyska.

Sztab główny generalny.

ROZKAZ DZIENNY.

Gdy Kapitan Dziecielski Kommandant Placu w Bytnie, ośmielił, się niezważając na wydane już rozkazy, wybrać w ciągu miesiąca Kwietnia 120 racyi mięsa więcej, niż mu się podług stopnia jego należało, JW. Dowódzca naczelny, rozkazał, aby tenże Oficer zostawał w areszcie przez tydzień, i ażeby do kassy Prefektury Poznańskiej sumę zł. 52 gr. 6 jako wynadgodzenie 120 racyi mięsa, nieprawnie przez siebie wybranych, wypłacił.

Niniejszy rozkaz dzienny ma być podanym do druku, do wszystkich Plac Kommandantów przesłanym i umieszczonym we wszystkich gazetach i dziennikach Xięstwa Warszawskiego końcem podania go do wiadomości wszystkich władz krajowych.

(Podp.) General Szef sztabu głównego generalnego tymczasowy,
Hervo.

z Warszawy d. 4. Czerwca.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu.

W Pałacu Naszym w Pilnie dnia 9. miesiąca Maja roku 1808.

FREDERYK AUGUST, z Bożej łaski
Król Saski, Xiążę Warszawski etc. etc.

Chcąc wojsko nasze w Xięstwie Warszawskim utrzymać ciągle w liczbie Ustawą onemuż przepisanej, i mieć kray w każdym czasie gotowym ku swoiey obronie; postanowiliśmy i stanowiąmy, co następuje:

TYTUŁ I.

O ustanowieniu Popisu i iego prawidłach.

§. 1. Ma być niezwłocznie w całym Xięstwie Warszawskim, w miastach i wsiach uczyniony popis wojskowy obywatelów i mieszkańców osiadłych, nieosiadłych i pod jakimkolwiek bądź pozorem do kraju przywiązanych bez względu na ich urodzenie, stan, dostojność, rzemiosło i wyznanie.

§. 2. Wylączeni są od popisu obywatele na urzędzie i służbie ciwilney aktualnie znajdujący się, w ciągu swoiey służby.

§. 3. Duchowni mający już poświęcenia i klerycy, tak świeccy, iako i zakonni obrządków Łacińskiego i Greckiego, tudzież Pastorowie wyznań Ewangelickich, wylączeni są od popisu; klerycy porzuciwszy stan duchowny należą do popisu.

§. 4. Profesorowie i nauczyciele szkół i szkolek za wniesieniem Dyrekcyi edukacyi publiczney przez Ministra Spraw Wewnętrznych, od popisu mogą być uwolnieni.

§. 5. Z żydów w Xięstwie Warszawskim mieszkających, choćby z kąd innąd rodem byli, jeden tylko Rabin i jeden kantor przy każdym kahale, wylączonym być ma od popisu wojskowego.

§. 6. Zapisanie w Gardyi Narodowej, wiek popisowy mających, od popisu wojskowego nie uwalnia.

§. 7. Wiek jest zasadą popisu wojskowego, do którego wszyscy lat dwadzieścia i dzień jeden mający, aż do lat dwudziestu ośmiu skończonych, należą bez wylączenia.

§. 8. Ktokolwiek ma lat dwadzieścia ośm i dzień jeden, od popisu wojskowego jest wolny.

§. 9. Jak prędko Nasz rozkaz przez Ministrów Wewnętrznego i Woyny, objawionym będzie Prefektem Departamentów, a przez tych ogłoszony po powiatach; każdy Podprefekt sporządzi popis każdego oddzielnie miasta i wsi, i odeśle go od całego powiatu Prefektowi, a Prefekt od całego Departamentu, w jednym exemplarzu, Ministrowi Spraw Wewnętrznych, w drugim Ministrowi Woyny.

§. 10. Każde miasto, wieś, pustkowie, młyn, karczma, iakiegokolwiek bądź nazwiska mieszkanie oddzielne, obowiązane jest wszystkich którzy wiek popisowy mają, według metryk wiernie Podprefektowi przedstawić; gdyby którego z nich utaiło, zapłaci za każdego utaionego do kassy Podprefektury złotych polskich tysiąc.

§. 11. Wszyscy którzy metryk mieć nie mogą choćby lat więcej iak popisowe mieć się oświadczań, jeżeli młodszemi się okazują, a udowodnić wieku swego nie mogą, mają być w tabelłę popisu wciągnięni, i za dwudziestu ośmioletnich uważani; w czym zwierności miast i wsiów zachowają się wiernie, pod odpowiedzialnością osób.

§. 12. Gdyby wiek popisowy mający, sam się utaił, winę złotych polskich tysiąc zapłacić powinien z swego majątku, a gdyby nie był w stanie, gmin obowiązany znać osoby, które go składają i dochodzić wieku każdej, wyręczyć go i sumnę tę zapłacić przyuszony będzie.

§. 13. Gdyby Podprefekt, którego

z przedstawionych sobie popisowych, wciągnąć w tabelę popisu zaniedbat, ma podpaść tej samej winie, do kassy Prefektury zapłacić się mianem, i jako niedokładny, albo podeyrzany nrzędnik bydź przez Prefekta Ministrowi Spraw Wewnętrznych doniesiony.

§. 14. Utaieni, za pierwszą o tym wiadomością, mają bądź zaraz do woyska wziętemi bez losowania.

§. 15. Tabella popisowa ma mieć rubryki następujące: 1. Numer, 2. imię, nazwisko, 3. wiek, 4. stan, urodzenie, 5. wzrost, 6. wolny, czy żonaty? 7. stan jego zdrowia, 8. gdzie jest osiadły, mięszka lub przebywa?

§. 16. Popis w tabelli powinien bydź podzielony wiekiem na cztery wezwania: pierwsze obejmować ma lata wieku 21go i 22go, drugie lata 23go i 24, trzecie lata wieku 25go i 26go, czwarte lata wieku 27go i 28go.

§. 17. Tabele powinny bydź porządkiem wieku ciągle ułożone, n. p. pierwsze wezwanie zaczyna się od numeru pierwszego aż do numeru ostatniego popisowego pierwszego wezwania: potym drugie wezwanie od numeru pierwszego, aż do numeru ostatniego popisowego drugiego wezwania i. t. d. Ostatni numer każdego wezwania okazuje liczbę popisowych do niego należących.

§. 18. Kto raz w tabelę popisu wciągnięty został, choćby miał więcej lat iak popisowe, z ogółu popisu samowładnie nie wychodzi, i w czwartym wezwaniu mieścić się powinien.

TYTUŁ II.

O odstawce i rozgatunkowaniu ludności męzkiej.

§. 19. Oprócz popisu ma się otworzyć odstawka popisu, do której należą wszyscy

męszczyźni powiatu, którzy więcej lat mają iak 28, w tabelę popisu nie weszli.

§. 20. Każdy w tabelę popisu woyskowego wciągnięty, skoro skończy lat 29 i dzień jeden, przeniesiony będzie w czasie popisu, który się co rok w miesiącu Kwietniu przez Podprefektów odnawiać będzie, do odstawki popisowej, za wyraźnym rozkazem Prefekta Departamentu.

§. 21. Ktokolwiek skończy lat 50 i dzień jeden, przechodzi z odstawki popisu do listy sędziwych.

§. 22. Wszyscy wezwani z popisu do woyska, skoro bez popelnienia dezercyi sześć lat ciągle w woysku wysłużą i uwolnieni zostaną, należec będą do rzędu zasłużonych.

§. 23. Tym sposobem ludność męzka Departamentu, i każdego oddzielnie powiatu, składać się będzie z pięciu rzędów ludu Xięstwa Warszawskiego; pierwszy małoletnich, — drugi popisowych, — trzeci odstawionych, — czwarty zasłużonych, — piąty i ostatni sędziwych.

TYTUŁ III.

O Metrykach.

§. 24. Plebani i ich Wikaryusze, Xięża obrządku Greckiego, Pastorowie wyznań Ewangelickich, Rabini i wszyscy ci którzy do tego czasu utrzymywanie xiąg metryki mieli sobie poleczone, aż do dalszego urzędzenia w największym porządku utrzymać je powinni.

§. 25. Gdyby który z nich poważyl się metrykę zmienić, podpadnie karze tysiąca złotych, do kassy powiatowej exekucyiney zapłacić się mianych, za każdą zfabrykowaną metrykę, i do Prefekta zaskarzony bydź ma.

§. 26. Zaden z nich nie może odmówić wydania metryki nikomu z tych, co iey żądać będą, i w xiążkach dotąd przez nich

utrzymywanych są [zapisani;] pod odpowiedzialnością Podprefektowi tak za iey odmówienie iako i przewleczenie.

§. 27. Niżeli wyidzie ogólny przepis względem opłaty metryk, wydawane być powinny za cenę dotąd zwyczajną.

§. 28. Prawo cywilne Xięstwa Warszawskiego, stanowiąc w Xiędze 1wszey Rozd. II. iakim sposobem metryki utrzymywane być mają: wiek popisowych stósownie do niego i do osobnego urzędzenia w tey mierze wydać się mianego, na przyzłość udowodniony być ma.

TYTUŁ IV.

O Radzie popisowej do rozpoznania zdadności woyskowej.

§. 29. W każdym Departamencie przyboku Prefekta, będzie rada popisowa, upowazniona stanowić o zdadności i przyzwoitości woyskowej popisowych.

§. 30. Rada ta składać się będzie z Prefekta Departamentu Prezesa z urzędzu, z dwóch mianowanych przez Ministra Spraw Wewnetrznych z pomiędzy członków Rady Prefektury, z iednego oficera, iednego chirurga woyskowego i iednego cywilnego, oraz z iednego z Sekretarzów Prefektury pioro trzymać mającego.

§. 31. Oficer i chirurg woyskowy nie są obowiązani ciągle znajdować się przy Prefekcie, który w każdej potrzebie nieuchronney obrady, wezwie iednego z najbliższych siebie Generalów lub oficerów wyższych w Departamencie iego kommenderujących, żeby mu na posiedzenie rady w miesiącu N. . . dniu N. . . odbywać się mające, oficera i chirurga do zasiadania w radzie popisowej, upowaznił i zesłał.

§. 32. Postanowienia rady popisowej bez przytomności oficera i chirurga od Mini-

stra woyny, albo Generalów lub oficerów wyższych kommenderujących, z czynneysłużby zesłanych, będą nieprawne i bez skutku.

§. 32. Jak prędko popis ukończony został, Podprefekci wyciągną osobno z tabell popisu kaleków, chorowitych, ułomnych, nikczemnych, i tych o których niezdatności są uwiadomieni, iako i tych co wzrostu przyzwoitego nie mają; tych wszystkich listę prześlą Prefektowi, który wyznaczwszy dzień każdemu powiatowi do przedstawienia ich sobie, i wezwawszy Generała, lub oficera wyższego w Departamencie kommenderującego, żeby mu na ten czas oficera i chirurga zesłał; zgromadził radę obowiązana rozważnie i wiernie o zdadności lub niezdatności każdego stanowić i wyrok swój w protokule zapisać, z którego wyciąg niezdatnemu wydany, służyć mu będzie za dowód iego niezdolności woyskowej.

§. 34. Podprefekt powinien niezdatność chorowitych i kaleków, którzyby stawić się przed radą w Prefekturze nie mogli, usprawiedliwić urzędowemi dowodami, żeby wyrok względem nich w protokule miejsce znalazł, i wyciąg onego wydany im został.

§. 35. W wyroku rady w protokule zapisanym, wyrażone być powinny przyczyny główne iego niezdatności, i zdanie każdego oddzielnie chirurga, żeby w przypadku skargi o niesłuszne od popisu woyskowego wyłączenie, doysć można, kto ma być odpowiedzialnym.

§. 36. Wszyscy wyrokiem rady za niezdatnych uznani, mają przy następnym popisie, być z tabelli popisu woyskowego do odstawki przeniesieni.

§. 37. Miara wzrostu, z oznaczeniem najmnieyszey wysokości nieuchronnie w szeregach do nabiecia broni potrzebney, przysłana będzie w swoim czasie Prefektom.

TYTUŁ V.

O wezwaniu popisowych do woyska i o losach.

§. 38. Minister Woyny obrachowawszy w miesiącu Grudniu wiele mu na przyszły rok brakować będzie ludzi, dla dopełnienia liczby woyska, ustawą Xięstwu Warszawskiemu przepisanej; poda taki obrachunek Nam Królowi przez Radę Stanu: a skoro My Krol liczbę popisu na rok przyszły ustanowimy, i upoważniemy go do iey żądania, rozłoży ją w miarę liczby popisów i potrzeby korpusów na Departamenta, i wezwie, naydaley na końcu miesiąca Stycznia Prefektów, żeby w dziesięciu dniach pierwszych Kwietnia, wedle uczynionego przez siebie podziału, dostawili ich ilość korpusom.

§. 39. Minister Woyny zezwoleniem Naszym, może wymienić podług porządku w §. 17tym przepisanego, wezwanie z którego chce mieć popisowych. Jeżeli wezwanie całe jest żądanym, całe wezwanie odesłanym do woyska być powinno, a jeżeli wyrazi pewną liczbę wezwania, na ten czas popisowi tego wezwania losy ciągnąć mają.

§. 40. Gdyby popisowych brakło do liczby; Minister Woyny może żądać resztę ich z odstawki, wymieniwszy, w którym wieku ich żąda.

§. 41. Za odebrany rozkazem Ministra Woyny, Prefekt obwieściwszy Podprefektów, wiele który z jakiego wezwania i do którego korpusu dostawić ma popisowych, zaleci im do skutku to przywieść, bądź powiatami, bądź parafiami, przepisawszy sposoby do ułatwienia wezwania i przeprowadzenia popisowych, podług okoliczności własnych każdemu powiatowi i miejscu.

§. 42. Podprefekci do skutecznienia wezwania, używać mogą Gwardyi Narodowych i wezwać ku pomocy naybliższe kom-

mendy woyskowe, żeby im oficerów, albo pod-oficerów i żołnierzy ile zdołają, zesłali. Do czego Minister Woyny wcześniej ostrzeżony, wyda rozkazy.

§. 43. Ile razy wezwanych z popisu do woyska, losami z rzędu iakiego wieku lub urodzenia, ciągnąć wypadnie; Podprefekt każdego powiatu, mając gotową pewną liczbę tabliczek blaszanych doskonale równych, w połowie czarno, a w połowie biało lakierowanych, włoży w torbę skórzaną, umyślnie sporządzoną, tyle tabliczek białych, ile żądano popisowych, i przyda do nich liczbę czarnych, ile z wezwania lub wieku ma się ich pozostać, które dobrze zmięszawszy, każe iednemu po drugim, w porządku numerów tabelli wywołanemu, los dla siebie wyciągnąć; tych, którzy wyciągną czarne tabliczki, odsyła do domu, tych zaś którzy białe, przeznaczają do woyska.

§. 44. Sekretarz Podprefektury, mając przez Podprefekta przydanych sobie dwóch obywatelów iako dozorców, zapisuje wiernie każdego, który tabliczkę białą wyciągnął. Lista tych ma być przez Podprefekta w ogóle odesłana od powiatu Prefektowi, a w szczególności korpusom, do których są przeznaczeni. — Prefekt z odebranych list szczególnych ułożywszy ogólną Departamentu, przesyła ją Ministrowi Woyny.

§. 45. Lista wezwanych powinna mieć te same rubryki, iak tabella popisu, i w tym samym porządku po sobie idące.

§. 46. Wezwani i przeznaczeni, póty kosztem powiatu utrzymywani być mają, póki nie będą do korpusu dostawieni, w kontrole wpisani i zakwitowani; a rada powiatowa corok fundusz na to potrzebny obmyślić powinna.

§. 47. Dziedzice, dzierżawcy i wszelkiego prawa właściciele dóbr, tudzież zwier-

clności miast, obowiązani są pod winą ty-
siąca złotych do kassy woyskowej zapłacić
się mianych, każdego popisowego z woyska
przybyłego, któryby uwolnienia od służby;
ani urlopu okazać nie mógł, pod strażą do
Prefekta, a ten do najbliższego stanowiska
woyskowego odesłać, żeby Putkowi, od któ-
rego zbiegł, zwrócony został.

TYTUŁ VI.

O wyręczeniu się przez zastępstwo.

§. 48. Wezwany albo losem przerna-
czony, może się wyręczyć zastępcą przyzwo-
itego wzrostu i zdrowia: popisowy przed wy-
służeniem swoich lat, na zastępcę przyimo-
wany nie będzie.

§. 49. Gdyby zastępca uciekł, zastą-
piony powinien będzie innego w miejsce swo-
ie dostawić, szkodę przez zbiega uczynioną
nadgodzić, i poty się zastępować, dopoki
sześć lat nie upłynie, po których zastąpiony
wolny od popisu, przechodzi do listy zasłu-
żonych.

§. 50. Popisowi do woyska dostawieni,
choćby ciągle lat sześć wysłużyli, nie mają
w czasie trwającej wojny, ani w ten czas kie-
dy kraj jest nią zagrożony, uwolnienia
swego żądać. Ktoby z nich poważył się o to
meldować, do sądu woyskowego ma być od-
dany, jako buntownik ukarany, i na drugie
sześć lat w woysku pozostać.

§. 51. Popisowy, który sześć lat wy-
służył, może się ugodzić o zastępcę na dru-
gie sześć lat.

Wykonanie niniejszego dekretu poru-
czamy Naszym Ministrom Wewnętrznemu,
Wojny i Policji, w tym co do którego z urzę-
du i władzy przynależy, tudzież zalecamy,

aby w Dzienniku Praw umieszczonym zo-
stał.

(Podp.) FREDERYK AUGUST.

Przez Króla
Stanisław Breza,
Minister Sekretarz Stanu.

Zgodno z oryginałem:

(LS.)

Felix Lubiński,
Minister Sprawiedliwości.
Ludwik Osiński,
Sekretarz Generalny.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu.

W pałacu naszym w Pilnie dnia 13go mie-
siąca Maia 1808.

FREDERYK AUGUST, z Bożey Łaski
Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

W zamiarze dopełnienia statutu konsty-
tucyinego Tytułu VIII. Artykułu mianuje-
my na urząd Burmistrzów.

w Departamencie Poznańskim:

W mieście Buk, Murkowskiego. Bo-
janów, Beniamina Tschepe. Bnin, Ley-
mana. Czempin, Jana Tomalickiego. Dolsk,
Jozefa Malińskiego. Dobrzyca, Kacpra Sza-
blewskiego. Grodzisko, Brummera. Miey-
ska Gorka, Hartunga. Gostyn, Filipa Prze-
borskiego. Murowana Goślina, Jana Le-
wandowskiego. Jutrosin, Straubela. Jarocin,
Tadeusza Jaworskiego. Jaraczewo,
Boroskiego. Kościan, Niklewicza. Kurnik,
Sterzoga. Kozmin, Gallasza. Kostrzyn,
Andrzeja Poturalskiego. Kobylin, Schrei-
bera. Krotoszyn, Tietza. Krobia, Gry-
czyńskiego. Krzywiz, Jana Zmienniewicza.
Leszno, Aptekarza Kunsza. Mosina, Zy-
wieckiego. Miłosław, Pohle. Oborniki,
Michała Lorenza. Poznań, Rose. Pyzdry,
Karola Ogrodowicza. Pogorzela, Kaniec-
kiego. Pniewy, Nircese. Piasieczna Góra,
Bartlewicza. Rawicz, Helwinak. Rogoźno,

Kazimierza Szymańskiego. Rakoniewice, Michałowskiego. Rydzyna, Veigdt. Ryczywoł, Mitleiewskiego. Szrem, Stanke. Świętochowa, Woyciecha Karsztein. Szroda, Boinńskiego. Swarzędz, Hentschel. Stęszewo, Ziętkiewicza. Zaniemysl, Szmitkowskiego. Sarnowo, Vorwerk. Schlichtingheim, Reinort. Szmigiel, Wilhelma Brauer. Wschowa, Kutznera, Września, Pawłowskiego. Wolsztyn, Jozefa Wodkiewicza. Wielichowo, Leona Słowikowskiego. Xiąż Skopińskiego. Zaborowo, Schmidt. Zduny, Karola Schlabitza.

N. Pan raczył najłaskawiej dekretem swoim nominować na Professorów w szkole prawa, JX. Xawerego Szaniawskiego i JPana Wincentego Bandke.

z Warszawy.

Pomimo wyrażonych przy trzeciej księdze Kodexu Napoleona omyłek, w edycyi w polskim ięzyku u JXX. Piirów, dostrzeżone są jeszcze dwie znaczniejsze. W artykule 173 położone jest: „gdy ci dwudziestu pięciu lat wieku swego nie skończyli” bydź powinno: „choć ci dwadzieścia pięć lat wieku swego skończyli.” W artykule 294. położone jest: *w przeciagu dni dziesięciu*” bydź powinno: *w przeciagu dni dwudziestu.*” Gdyby ktokolwiek dostrzegł ważniejszą myłki w tłumaczeniu polskim Kodexu, uwiadomiając o niej Kancellaryą JW. Ministra Sprawiedliwości, użyteczną usługę uczyni krajowi. Ostrzedz także wypada, że w Francuzkich edycyach Kodexu Napoleona, szczególnie w kilku, które wyły w Paryżu u księgarza Collin i w edycyi Lipskiej, jest omyłka, ktoraby czytelników w błąd wprowadzić mogła; w artykule 1360, położone jest: *Il ne peut être deféré*, bydź powinno: *Il peut être deféré.* O wychodzących edycyach Kodexu u JXX. Piirów doniesienie jest zawsze w ga-

zetach, z łatwością zatył każdy wieźcieł mże, gdzie dostać tłumaczenia Kodexu w ięzyku Polskim.

z Paryża d. 27. Maia.

Dnia 23. Maia przybyli Królestwo hiszpańscy z Xiążęciem pokoju i liczną świtą do Fontainebleau, gdzie rezydują w tak nazwanych Papieżkich pokojach, w których za zwyczaj Król i Królowa hollenderscy stawiają. Także Karol V. stał w tych pokojach, gdy w roku 1539 przejeździł przez Francją końcem poskromnienia buntu w Gandawie. Wszystkie osoby do polowania cesarskiego należące wyjechały do Fontainebleau, ponieważ Król hiszpański jest wielkim miłośnikiem polowania i co dzień odchodzą z Paryża 4. wozy z wiktualami do Fontainebleau, właśnie jak kiedy dwór tam bawi. Królestwo Jchmość zabawią tam ku połowie Czerwca i potem do Compiegne wyjadą.

Według nadeszłych z Hiszpanii doniesień W. Xiąże Berg, jako generalny Namieśnik Królestwa hiszpańskiego, dawał audyencyą w zamku Królewskim w Madrycie wszystkim władzom publicznym.

Gdy Królestwo Hiszpańscy do Fontainebleau przybyli, znaydowała się w ich powozie młoda osoba, którą miano za corkę Xiążęcia pokoju. Jeszcze przed Królem przybyło tam kilku jego nadwornych kapelistów.

z Neapolu d. 16. Maia.

Z przyczyny śmierci Króla Jmci Duńskiego, Krystyana VII. przywdział dwór nasz żałobę na 21. dni.

z Amsterdamu d. 31. Maia.

Według listów z Bordeaux zabrali Anglicy dnia 10. Marca wysepkę *Descade* koło Guadelupy. Przybyli tam z przeważającą siłą z 6 okrętów wojennych pod Kapitanem Selby. Siedmdziesiąt żołnierzy i milicyantów, którzy się na tej wysepce z tylko 7:

armatami znajdowali, bronili się zrazu ażar-downie, musieli jednak uleść przemocy. Mieszkańcy wykonali przysięgę neutralności. Anglicy nie zostawili wojska na tej wyspie, lecz tylko 2 wojenne okręty.

z Lizbony d. 9. Maia.

Dobre naszych deputowanych przyjęcie przez Cesarza w Bazonnie, nayprzyjemniejsze sprawiło tu wrażenie. Rząd tężażniejszy mocno się stara, przyzwyczaić lud bardziej do pracy. Bez przesadzenia można powiedzieć, że połowa mieszkańców Portugalii utrzymywała się dotąd z iakmużny. Widziano chodzące po iakmużnie damy w asystencyi służących i pokojówek. Xiążę Brazylu częstokroć rozdawał pieniądze podczas audyencyi.

z Rendsberg d. 29. Maia.

Dnia 24. t. m. 3000 ludzi z armii Xięcia Ponte Corvo w małych oddziałach po kilka set ludzi uszli czuyności Anglików na wielkim Balcie i szczęśliwie się dostali do Seelandyi. W Islandyi dale się czuć teraz niedostatek dowozu tęż większy, ponieważ połow ryb w zeszłym roku niebardzo się poszczęścił.

z Frankfortu d. 28. Maia.

Od kilku dni przechodziło tędy kilka małych oddziałów ieńców pruskich z Francyi, którzy dostali pozwolenie powrócić do swej oyczyny.

z Wiednia d. 25. Maia.

General Sabastiani, Posel Cesarza Francuzkiego przy dworze tureckim, przybył tu z Stambułu przez Lwów i stoi u Generała Andreossy, tuteyszego Posła francuzkiego, w iego wsi St. Vit.

Xiążę Jussupoff, który długo był w dyplomatycznych urzędach Rosyi, przybył tu i pojedzie, iak słyhać, do Francyi.

z Wiednia d. 28. Maia.

Dnia 25. t. m. rozstał się tu z tym świa-

tém; Xiążę Dietrichstein Proskau Leslie w 80. roku wieku swego.

z Londynu d. 10. Maia.

Okręt amerykański *Osage*, z tylu niecierpliwości w Anglii oczekiwany, odbił z Lorient dnia 26. Kwietnia i po wytrzymaney przeciwney porze czasu zawinął do Falmouth. Miał tylko 3. pasażerów PP. Levis, Mergan i Nourse. Utrzymują, iż ostatni znajduje się tu iedynie dla interessów handlowych, i że P. Lewis depesze przywiózł Panu Pinckney od Generała Armstrong. Depesze te mają być bardzo ważne. Twierdzą wcięż, iż Francya żąda od Ameryki zupełnego przerwania handlu z Anglią, i że okręt *Osage* iedynie z Nowego Yorku popłynął do Francyi w celu otrzymania niektórych modyfikacyi tych pretensyi, co iednak żadnego nieodniosło skutku. Ostrość, z iaką we Francyi wykonywają przedsięwzięte środki przeciw okrętom z Anglią w komunikacyi zostającym, dowodzi to, że okręt *Osage* zostawał przez nieiaki czas w l'Orient pod strażą, z przyczyny że w nieiakiej odległości od tego portu z angielskim korsarzem rozmawiał. Tylko na kilkokrotne przełożenia Generała Armstrong dostał okręt ten pozwolenie, popłynąć do Anglii.

Podług ostatnich wiadomości z Brazylji, Xiążę Regent wydał wojnę hiszpańskim osadom w Ameryce i własność poddanych hiszpańskich zasekwestrować kazał. Głoszone, iż nominował Ministra marynarki i kazał zbudować kilka okrętów wojennych.

Rząd nasz postanowił, ogłosić wyspę *Seelandyą* w stanie blokady.

Flota Brestensta ma być w pogotowiu do rozwinięcia żagli.

W wschodnich Indyach panują choroby, w woysku naszym, przez co 4. regimienta wiele ucierpiały i kilkunastu utraciliśmy Oficerów.

Dodatek

D O D A T E K
DO
GAZETY POZNAŃSKIEJ
Nr. 47.

z Monachium d. 21. Maia.

Wyszła tu następująca konstytucya Królestwa Bawarskiego.

My Maxymilian Jozef z Bozey Łaski Król Bawarski.

Pragnąc zagruntować na sprawiedliwych i ogólnych zasadach wszelkie obowiązki narodu względem pojedynczych jego członków i nawzajem wszystkich pojedynczych członków względem narodu, zabezpieczyć ich do pełnianie, nadać ogółowi mocny związek a każdej części władzy krajowej przyzwoić moc działania w miarę potrzeb dobra powszechnego, przepisujemy i stanowimy niniejszym aktem konstytucyjnym, co następuje:

T Y T U Ł I.

Ogólne przepisy.

§. 1. Królestwo Bawarskie składa część ligi Reńskiej.

§. 2. Wszystkie szczególne urządzenia, przywileje, dziedziczne urzędy i korporacje krajowe prowincyi pojedynczych uchylają się. Całe Królestwo zastępuje reprezentacya narodowa, rządzone będzie iednostaynymi prawami i administrowane podług iednostaynych prawideł; stosownie do tego iednostayny będzie system podatków dla całego Królestwa. Podatek gruntowy niemoże przewyższać piątej części dochodów.

§. 3. Poddanstwo, gdzie ieszcze ekystuje, uchyla się.

§. 4. Bez względu na dotychczasowy podział prowincyi, całe Królestwo podzielone będzie na równe ile możności powiaty i podług naturalnych granic.

§. 5. Szlachta zostaje przyswych tytułach i przy prawach dziedzictwa swego według pra-

wnych przepisow, równie i każdy inny właściciel dobr; zresztą zaś co się tycze ciężarów publicznych, które się po dziś dzień utrzymują lub w przyszłości wprowadzone być mogą, uważany będzie iak każdy inny obywatel kraju. Nie składa także żadney oddzielney części reprezentacyi narodowej, lecz ma w niej proporcjonalny udział wraz z innymi wolnymi właścicielami. Podobnież niema wyłącznego prawa do urzędow narodowych, dygnitarstw i prebend. Wszelkie statuta trwających ieszcze korporacyi odmienione być muszą podług tych prawideł lub w swym czasie urządzone.

§. 6. Te same ustawy stosują się także do duchowienstwa. Wreszcie wszystkim częściom religijnym, bez wyłączenia, potwierdza się wyłączne i zupełne posiadanie dobr plebanskich, szkolnych i kościelnych, tak iak podług uchwały d. 1. Października 1807. podciągnione są pod trzy rubryki: obrządku, edukacyi i dobroczynności w administracyi. Posiadłości te niemogą być pod iakimkolwiek bądź pozorem ani odebrane, ani na żaden obcy cel sprzedane. To samo rozumieć się będzie o dobrach, które mającym się założyć biskupstwom i kapitułom w dotacyą wskazane zostaną.

§. 8. Stan zapewnia wszystkim obywatelom narodu bezpieczeństwo osob i własności, zupełną wolność sumienia, wolność druku podług edyktu tyczącego się cenzury dnia 13. Czerwca 1803. i wydanych dnia 6go Września 1799. i 17. Lutego 1806. przepisów względem politycznych pism czasowych. Rodacy tylko lub dobra wkraiu mający, posiadać mogą urzędy krajowe. Indygenat na-

łany tylko bydź może przez Kroleką deklaracyą lub przez ustawę.

§. 8. Każdy obywatel kraju skonczywszy 21. rok winien wykonać przysięgę przed administracyą powiatu swego, iż będzie posłusznym konstytucyi i ustawom i wiernym Królowi. Nikt się niemoże wyprowadzić bez wyraźnego pozwolenia Monarchy, wyjechać za granicę, lub wchodzić w obcą służbę, przyjmować od zagranicznej potencji pensyą lub znaki honorowe, pod utratą wszystkich praw obywatelskich. Wszyscy ci, którzy oprócz oznaczonych przez dawny zwyczaj lub układy przypadków, obcą iurydykcyą nad sobą uznają podpadną tey samey karze lub ostrzeższey podług okoliczności.

TYTUŁ II.

O domu Krolewskim.

§. 1. Korona iest dziedziczna w męskiej linii panującego domu, według prawa pierwsorodności.

§. 2. Xiężniczki wyłączaia się na zawsze od rządzenia i od następstwa sukcesyi tak długo, dopoki męzki wnuk panującego domu znajdować się będzie.

§. 3. Po zupełnym wygaśnięciu męskiej linii przypada sukcesya na corki i i ich potomność płci męskiej.

§. 4. Oddzielna ustawa familyina przepisze sposób stanowienia teyże sukcesyi; z zastrzeżeniem jednak wymienionych w §. 34. aktu federacyi Reńskiej dziedzicznych pretensyi, ile są uznane i przepisane. Ostatni w życiu z domu Krolewskiego starać się będzie przez przyzwoite środki utrzymać spójność i niepodległość państwa.

§. 5. Urodzeni później Xiężęta niedostaną dobr nieruchomych, lecz wypłacana im będzie roczna pensya naywięcey z stu tysięcy złotych z skarbu Krolewskiego w miesięcznych ratach, które po zeysciu ich męzkich successorow wracaią się znowu do niego.

§. 6. Dwa kroć sto tysięcy złotych rocznego dochodu wraz z przyzwoitą rezyden-

cyą przeznaczone są jako maximum dla Krolewey wdowy. Posag dla Xiężniczki ustanowiony iest na 100,000 złotych,

§. 7. Wszystkie członki domu Krolewskiego zostaią pod iurydykcką Monarchy i pod utratą prawa successyinego za iego tylko pozwoleniem wchodzić mogą w sluby małżeńskie.

§. 8. Doletność Xiążąt Krolewskich zaczyna się po skończonym 18. roku.

§. 9. Wolno iest każdemu Monarsze wybierać z pomiędzy doletnich Xiążąt domu opiekuna państwa w ciągu małoletności następcy swego. W niedostatku takowego rozporządzenia należy do naybliższego wieloletniego powinowatego. Odleglejszy w linii, który obiał administracyą z przyczyny małoletności bliższego, prowadzi ią aż do wieloletności. Rząd prowadzi się w imieniu małoletniego monarchy: wszystkie urzędy wyiawszy urzędy sprawiedliwości, doczasowo tylko w ciągu rejencyi konferowane dyż mogą. Opiekun państwa nie może ani przedawać dobr koronnych ani tworzyć nowych urzędow. W niedostatku doletniego powinowatego zarządza państwem pierwszy urzędnik koronny. Ustanowione będą 4 koronne urzędy państwa: Naywyższy Ochmiatr Koronny. N. Szambelan; N. Marszałek i N. Pocztmistrz; wszyscy ci maią miejsce na posiedzeniach tajney rady. Aktualnie dyryguiający Ministrowie Stanu posiadaią wszystkie z godnością urzędow koronnych połączone prerogatywy.

TYTUŁ III.

O Administracyi Państwa.

Ministerium składa się z 5 departamentow: Interessow Zagranicznych, Sprawiedliwości, Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Woyny. Dla naradzania się nad nayważniejszymi wewnętrznymi interessami państwa ustanowiona będzie tajna rada, składaiąca się oprócz Ministrow z 12 do 16 członkow. Krol i Następcza tronu bywaią na iey posiedzeniach,

TYTUŁ IV.

O Reprezentacji Narodowej.

W każdym powiecie wybiera się z 200 posiadzielow wieyskich, kupcow lub rękodzielników, naywyższy podatek gruntowy opłacających, 7 członków, którzy zgromadzenie państwa składają. Król nominuje Prezydenta i 4 Sekretarzy z członków Zgromadzenia. Funkcye Deputowanych trwają przez 6 lat; po których należą znowu do wyboru. Reprezentacya narodowa zgromadza się przynajmniey raz w rok na rozkaz Króla, który zgromadzenie to zagaia i zamyka. Zgromadzenie wybiera z pośród siebie trzech naywięcej czterech członków, interessow skarbowych, cywilnego i kryminalnego prawodawstwa, wewnętrzney administracyi i umorzenia długow narodowych.

TYTUŁ PIĄTY.

O Sprawiedliwości.

Sprawiedliwość administrują wyższe i niższe Sądownictwa. Dla całego państwa ieden tylko iest naywyższy Trybunał Sprawiedliwości. Członków Kolegiow Sprawiedliwości nominuje Król na cale życie. W sprawach kryminalnych może Król agracyonować, darować lub zmnieyszać karę. — Dla całego państwa wprowadzona będzie iedna księga prawa cywilnego i kryminalnego.

TYTUŁ SZOSTY.

O stanie wojskowym.

Dla obrony kraiu i dopełnienia przyiętych przez akt ligi reńskiej obowiązkow utrzymywana będzie stojąca armia i uzupełniana przez popis. Dla utrzymania spokoyności podczas woyny erygowana będzie gwardya narodowa i dla policyi żandarmerya.

Te są zasady przyszley konstytucyi państwa naszego. Wprowadzenie iey przeznacza się na dzień 1. Października. Tymczasem wyidą mające się podług niey ułożyć księgi prawa tudzież pojedyncze organiczne ustawy, częścią wyświecające powyższe prze-

pisy, częścią wskazujące sposób ich dopełniania.

Ludy Państwa naszego! Ustalenie wspólney waszey szczęśliwości iest celem Naszym. Im ważnieyszym tenże bydz wam się zdaie i im bardziey się przekonywacie, że żadne szczegolne dobro nie inaczey iak tylko w nayścisleyszym połączeniu z ogólnem trwale utrzymać się może, tém pewniey cel ten osiągniety i pieczołowitość Nasza Oycowska nadgrodzoną będzie.

Dan w Naszém główném istołeczném mieście Monachium, pierwszego dnia Maia 1808. panowania Naszego r. 3go.

(LS.)

Max. Jozef.

Baron Montgelas.

Hrabia Morawicki.

Baron Hompesch.

Uwagi nad Mainotami.

Mainotowie zamieszkali w części Morei, składającej przylądek *Matapan*, twierdzą, pochodzić z rodu dawnych *Spartanów*. Synowie Mainotow zostają pod dozorem swych matek aż do siodmego roku, których staraniem iest, wzbudzać w ich sercach, miłość dla Oyczyzny, uszanowanie dla starości, roztropności, wierność dla przyiaciow a szczegolniey gościnność dla ubogich i cudzoziemców. Po skończonym siodmym roku Oyciec bierze na siebie wychowanie syna. Uczy go czytać i pisać, przyzwyczaja go do pracy rolniczne dla zahartowania go, sposobi go do robienia bronią, dopoki nie iest w stanie należeć do ćwiczeń młodziańskich, któremi są: zapasowanie się, dzwiganie ciężarów, rzucanie kamieniami pewney wielkości, skakanie i pływanie.

Wychowanie dziewcząt poświęcone iest zatrudnieniom domowym. Uczą się szczegolniey przedzenia bawelny i pielęgnowania iedwabnic. Każda mężatka ma w domu machine, którą tka bawelniane i iedwabne materye, służące oboiey płci za przydzie-

wiek. Każda dziewczynka, zatrudniona nieustannie z matką swoją, nie ma czasu, myśleć o stosownych wiekowi swemu zabawach. W niedzielę tylko mogą pójść do kościoła i na taniec. Nie tańczą nigdy w nocy, lecz tylko w dzień i to na publicznych miejscach pod gołym niebem.

Chociaż młody *Mainot* jest czerstwy, silny i wczesnie do grubych robot wezwyczajany, nigdy jednak niewchodzi w śluby małżeńskie przed 25. rokiem. Przed dośnięciem tych lat, głównym jest jego zatrudnieniem, dystyngowanie się w boju, do którego nie schodzi mu też na sposobności. Żaden albowiem nowy Basza nie przybędzie do Morei, któryby nie był chciwym, oznaczyć przybycia swego niezwłocznym uderzeniem na *Mainotów*. W momencie zbiegają się ci do kupy. Młodzi ludzie rzucają się najprzód na nieprzyjaciela. Jedyną nagrodą, za którą się ubiegają, jest poklask pleci piękney. Nic się niezdaje zagrzewać ich bardziey, jak pochwała tych bohaterów, gotowych każdej chwili, dzielić z nimi niebezpieczeństwa. I dla tego chociaż Turcy za każdym razem przewyższają ich liczbą, zawsze jednak *Mainotowie* odnoszą zwycięstwo.

Proch *Mainotów* jest wyśmienity. Każda familia robi go dla siebie i młodzież najwięcej się tym zatrudnia. Tłuką najprzód z osobna w drzewiannych moździerzach siarkę, saletrę i węgle a potem wszystko razem. W niektórych okolicach jest podostatkim saletry, lecz *Mainotowie* nie umieją się z nią obchodzić.

Jako godne potomki swych (według ich zdania) przodków (*Spartanów*), zakładają młodzi ludzie zaszczyt na ubieganiu się jeden z drugim w skrzętney kradzierzy. Sprzątają swym sąsiadem owoc, chleb i inne artykuły żywności. Zręczność tę mają sobie za zasługę.

Kradziez nie ściągą żadney cielesney kary; co kto ukradł, w siedmiornasob musi

odplacić. Nigdy złodzieja nieczeka — kara śmierci: „wszelkie bogactwa w świecie, mówią *Mainotowie*, nie są tyle warte, co życie jednego człowieka.” Niewiele też zna czy rzecz ukradziona, bo zapewne najwięcej składa się z samego owocu i roślin. Naydzielniejszym środkiem zapobiegającym kradzierzy, jest bannicya, którą kapłani przeciw złodziejom wydaia.

Przy kradzierzach swych, niedopuszczają się nigdy kłamstwa lub gwałtowności; zwaliliby przez to na siebie niezgłodzoną hańbę. Naymniejsze oszukaństwo pociąga za sobą utratę honoru na zawsze. Przyzwyczajeni od młodu do bezinteressowności i umiarkowania, niewiedzą nic o spekulacyach pieniężnych. Jedynie przywiązuia wartość do szacunku swych współobywateli i do waleczności, jako jedynego wolnych ludzi skarbu.

W *Mainie* niemasz żadnych właściwych bakalarzy. Xięża uczą dzieci czytać i pisać i na tém polega prawie cała ich wiadomość. Lecz razem staraia się kształcić ich umysł i serce. Ich nauka moralna polega więcey na przykładach jak na przepisach. Nie posiadają żadnego moralnego i politycznego katechizmu. Sposób uczenia podobny jest do rozmowy Sokratesa między Nauczycielem i Uczniem. Naylepsza polityka *Mainotów* jest ta, że żadney niemaia. Sprawiedliwość jest ich przewodniczką, a przezorność zasłoną. Książek wcale prawie niemaia. Zatrudnieniem ich jest samo tylko rolnictwo, rybołówstwo i oręż. Ostatni utrzymuje pierwszeństwo. I dla tego widzieć można, jak chłopczyzna opuszcza szkołę, Xiędz ołtarz, i uderza na nieprzyjaciela.

Gościnność jest ich ulubioną cnotą. Jeżeli ofiara śmierci tyranów bisurmańskich szuka u nich schronienia, przyjmują ją z wszelkim szacunkiem, jaki się należy nieszczęściu i przyjaźni. Znajduie u nich mieszkanie, posiłek, odzież, słowem wszystko, co iey potrzeba. Jeżeli się nieobchodzą tak serdecznie

z obcymi, pochodzi to z obawy, aże-
by się zepsucie obyczajów pomiędzy nich nie
wciąsnęło.

Nigdzie niepannie tyle miłości i uprzej-
mości jak w *Mainie* między pokrewieństwem.
Jeżeli kto popełni szlachetny lub zły czyn,
rozciąga się na wszystkich *stawa*, tak jak ró-
wnie dotyka wszystkich *charība*. Każda fa-
milia uważa starców, za swych przewodni-
ków. Względem zameścia lub w innych wa-
żnych przypadkach, pytają się dzieci swych
rodziców wprzód o radę.

O B W I E S Z C Z E N I E

Prefektura Departamentu Poznańskiego.

Głosząc Rząd najwyższy swą uchwałą d. d. 7.
Maja r. b. a do wiadomości publicznej podają
w niniejszym departamencie dnia 27. tegoż m. i r.
pożyczkę, iedyńie przeznaczoną do zastąpienia
obywateli właścicieli ziemiańskich w wszelkich
rekwizycjach — Liwerunkach i t. d., najisto-
tniejszy wykazuje dowód niezmiennych swych
usiłowań, iedyńie zawsze dążących do sprawienia
najpożądańszej ulgi dla wszelkich klas mieszkań-
ców. I kiedy dla najmocniejszego zapewnienia
takowej, nie tylko dobra narodowe za hypotekę
wyznaczone zostają — a dla wypłacenia najry-
chlejszego teyże pożyczki sprzedanemi z korzy-
ścią dla pożyczki czyniącymi będą — i dla naj-
mocniejszego zabezpieczenia pożyczających na-
czelne Rządu osoby i gorliwi współobywatele już
kaucey na swych własnych zapisując majątkach
jednę z najpiękniejszych na ołtarz oyczyzny no-
wą niosą ofiarę, tak nie zostawało już Rządowi,
tylko niebawnie przystąpić do środków, które-
by te zbawienne dla dobra popołitego zamysły
uzupełnić mogły. W tym to celu przystępuje ra-
da stanu do ogłoszenia swą nową uchwałą d. d.
27. Maja r. b. otworzenia pożyczki 4,500,000 zł.,
a która Prefektura na dniu dzisiejszym do publi-
cznej podaje wiadomości. Wzywając was prze-
zaczni obywatele do przyłożenia się, by widoki ku
tak zbawiennej poświęcone celowi najpożądań-
szy przyniosły skutek, czyni to z tym większą
ufnością, że obraca swy głos do obywateli departa-
mentu tego, który nigdy nie mógł być uprze-
dzonym w ofiarach — w poświęceniu, co niosł
zawsze ku dobru swey oyczyzny, a których mia-
nowicie tak świetne dał oznaki w chwilach deter-
minujących teraźniejszego przez potężne ramie
Napoleona Wielkiego na nowo sprawionego

odrodzenia. Racztie choynym przyłożeniem się
w tey pożyczce — która dozwalając wprowadze-
nie rzetelney równowagi w rozkładzie ciężarów,
zastępując przykrości rekwizycyow — najwię-
kszego dozwala spojrzeć się ulżenia, odpowie-
dzicie szacowney ufności, z którą Rząd imieniem
oyczyzny, ninieyszą do was zanosi odezwę. Prze-
znaczony tym końcem W. Poniński, Konsyliarz
Prefektury, otwartą już ma każdego momentu
księgę — Tam chcący przyłożyć się do takowej
pożyczki z swą ofiarą przyjętym zostanie i o dal-
szych szczegółach wedle żądania zainformowanym
bydź może. — W Poznaniu dnia 8. Czerwca 1808.
RADA STANU.

W celu uskutecznienia swoyey uchwały (pod
dniem 7. Maja r. b. za upowaznieniem Najjaśniey-
szego Pana wydanej, zawierającej w sobie utwo-
rzenie pożyczki poł pięta miliona złotych z rzytą-
czonemi do niey wzrunkami, stanowi co następuje:

Artykuł 1. Minister Skarbu przygotuje
w kassie generalney Księgę, w którą wciągane bę-
dą imiona subscriptorow na pożyczkę podług po-
rządku w jakim się stawią do zapisania. Upowa-
żni Prefektow Departamentowych do przyjmowa-
nia oświadczeń ze strony subscriptorow, którzy by-
są prosto do Ministra nieudawali. Te oświadcze-
nia co piąty dzień do Księgi generalney przesyłane
będą.

Ogłaszać każe w pismach publicznych imiona
subscriptorow, którzy w miarę swego (do pożycz-
ki przystępowania, zaleceni opinii publiczney;
w szacunku tey pozyskają słodką nagrodę, za
swoy patryotyzm i za swoye obywatelskie cnoty.

Artykuł 2. Nie można będzie inaczej czy-
nić subscripcyi, tylko na jednę lub więcej całko-
witych akcyow, na każdą po 5000 zł. lub na poł
akcyi każda po 2500 złotych.

Zapisane akcyje lub połowy akcyow będą za-
rowno w Księgę wciągane.

Artykuł 3. Skoro tylko znajdzie się w Księ-
dze przedziesiąt zapisanych akcyow, Minister
Skarbu wezwie do siebie subscriptorow tych akcy-
ow i zawrze z nimi lub z ich plenipotentami w for-
mie urzędowey kontrakt pożyczki, podług brzmie-
nia uchwały 7. Maja. Ten układ zostanie przyję-
ty i potwierdzony przez tych, którzy do niego
przystąpili, lub przystąpią jako poręczyciele.

Subscriptorowie pierwszych pięćdziesiąt akcy-
ow czyli wierzyciele tychże nabywszy przez sku-
tek i obnowę kontraktow, tak dla siebie jako też
dla ogółu innych nieprzytomnych, lub później
zapisac się mających wierzycieli praw wszystkim
w ogóle i każdemu wszczegulności (należnych

przypuszczeni będą do używania ich od momentu, gdy dopełnienie pożyczki zaświadczone, umieszczeniem w aktach listy subscriptorow nada legalną reprezentacją deputowanym, których w tym celu wybiorą.

Artykuł 4. Gdy pierwszy termin opłacenia pożyczki już upłynął nim takowy sposób iey uskutecznienia został postanowiony, obowiązek zapłacenia zapisanych akcyow przeniesiony jest na 5 innych terminow na kaźden z nich w piątey części.

Artykuł 5. Minister Skarbu wyda kwity subscriptorom, ktorzy opłacą swoje akcyje gotowizną przed pierwszym terminem oznaczonym na 15. Czerwca r. b. na ten czas te kwity zamienione będą w skarbie, za obligacye lub poł obligacye hypoteczne, i procent rachowany będzie od czasu wyliczenia pieniędzy aż do pomienionego terminu.

Artykuł 6. Subscriptorowie, ktorzy opłacą całkowitość swojej akcyi, akcyow lub połowy akcyi na terminie 15. Czerwca rownieź w tym czasie odbierą stosowne obligacye hypoteczne. Ci zaś ktorzy woleliby przyjąć warunki przywiązane do pożyczki składając obligi, wypłacić się mające na terminach oznaczonych, odbiorą kwity za pierwsze cztery termina, ktore opłacą i dopiero po upłynieniu ostatniego terminu odbiorą obligacye hypoteczne.

Artykuł 7. Wykonanie powyższej uchwały Ministrowi Skarbu jest poleczone.

Działo się w Warszawie na Sessyi d. 27. Maja roku 1808.

(Podp.) Gutkowski, Prezes Rady Stanu.

Ignacy Sobolewski, Sekretarz.

(L.S.) Zgodno z oryginałem Rady Stanu.

J. Sokołowski, S. G. S.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Dekretem Prześwietnój Prefektury Departamentu Poznańskiego de die 27. Maja r. b. wyznaczona Kommissya do obrachunkow pretensyi liwerantow za podeymowane liwerunki w Departamencie wymienionym; do obrachowania summ składkowych, przez obywateli na różne liwerunki złożonych; do obrachowania należących się pensyow ofycyalistom przy magazynach, kommissarzom posterunkowym i expedyentom podwod, na mocy reskryptow Izby Administracyjney Departamentu tuteyszego, osadzonym, tudzież wszelkich innych zaległości z iakiegokolwiek bądź, zrzodła wynikających, z czasu zarządzania departamentem przez Izbę Administracyjną, należących się.

Uwiadomia WW. Pod-Prefektow i Publiczność iż czynność swoją odbywać będzie w mieście gło-

wnym departamentowym, Poznaniu, w [zamku] krolewskim, w kaźdym dniu exclusive świąteczne, od godziny 9tey zrana do godziny 1szey po południu.

Dla uniknienia iednak nawału i mudzenia czasu dla interessentow, następujące dla szczegolnieyszych obiektow wyznaczają się termina:

- 1) dla obrachunku z liwerantami dystryktu Gnieźnieńskiego względem liwerunku do Nakła, dzień 8. Czerwca r. b.
- 2) dla obrachunku z liwerantami Krobskimi względem liwerunkow zboża, furazu i mięsa, dostawionych do miasta Krobi, w czasie przechodu korpusu Marszałka Ney — d. 11. Czerwca r. b.
- 3) dla przyięcia pretensyi liweranta Rochlitz za przystawienie liwerunkow do Mosiny — dzień 15. Czerwca r. b.
- 4) dla obrachunku pretensyi liweranta Bodenheimer za liwerunki czynione do Magazynu Poznańskiego dzień 18. Czerwca r. b.
- 5) dla obrachunku pretensyi za wodkę z magistratem miasta Mieyskiej gorki, — dzień 20. Czerwca r. b.
- 6) dla likwidacyi pretensyow ofycyalistow przy magazynach obsadzonych, ktorzy na mocy reskryptow Izby Administracyjney tychże wypłatę mieli sobie zarzeczoną a dotychczas zaległości nie oderali dzień 22. Czerwca.
- 7) dla oblikwidacyi pensyow należących się Kommissarzom posterunkowym i expedyentom podwod, ktorzy dotychczas w należytościach swych zaległych, nie są zaspokoieni — dnia 27. Czerwca 1808.

Interessenci do obrachunkow ad Nr. 1. do incl. 5. wymienionych powinni się opatrzyć we wszelkie dowody, tak co do zlecenia im wydanego, iako i co do uskutecznienia należytego, przyiętych na siebie obowiązkow, dla produkowania i złożenia onych Kommissyi, z summaryuszem dokładnym ktory, zaświadczeniem opatrzone, iako w nim spisane papiery złożone zostały, Producentowi powrocony będzie.

Podobnie ofycyalisci ad 6 et 7 wymienieni, powinni opatrzyć się rezolucyami zwierzchności departamentowej, na mocy ktorych resp. funkcyje objęli: tudzież zaświadczeniami Urzędow Powiatowych lub magistratow, przez iaki przeciąg czasu na funkcyi w czynności zostawali, i zaświadczeniami resp. kassy, z ktorey wyznaczoną sobie pensyą odbierać mieli, lub odbierali, że nie więcej, iak podają odebrali, i takowe dowody złożyć z summaryuszem. Podane zaś pretensye bez zło-

żenia takowych dostatecznych dowodów przyjęte nie będą.

Względem zaś innych wszelakich pretensyi i nale-żytości z czasu zarządzania departamentem przez Izbę Administracyjną zaległych i do obiektów wy-żey wyszczególnionych nie należących, Interres-senci w czasie od dnia 1. Iuly do dnia 15. ejusdem r. b. lub osobiście lub przez pismo oświadczyć one powinny. W Poznaniu d 2go Czerwca 1808.

Kommissya Likwidacyjna.

Tołkmit. Schoenfeld.

Obwieszczenie. W celu dopełnienia zalecenia przeswiętney Kommissyi żywności pod dniem 25. roku bieżącego wyszłego, gdy wojsko w Depar-tamencie kantonujące od 1. Lipca, już nie przez liwerunki w naturze, lecz przez entrepreneurów i liwerantów w żywność i furaz opatrzone być ma, uwiadomia się publiczność, iż na dniu 20. Czer-wca r. b. odbywać się będzie licytacya w biorze Prefektury przed wyznaczonym do tego Radcą Prefektury, Urodz. Taylerem o godzinie osmy rano. Upraszają i wzywają się wszyscy, ktorzyby bądź całkowicie bądź w częściach entreprizy tej podjąć się chcieli, aby w mieysen, dniu i godzi-nie oznaczoney się stawili a warunki w téy, mie-rze za zasadę służyć mające w terminie każdemu przedstawione zostaną. Tyle się jednak ostrzeżę, iż ładzie nie osiedli i nieznaomi do licytacyi do-poty przypuszczonemi nie będą, poki albo kaucyi w gotowiznie, lub ważnych instrumentach hypo-tekalnych za siebie nie złożą. W Poznaniu dnia 5. Czerwca roku 1808.

Prefektura Departamentu Poznańskiego.

DONIESIENIE

o wyszłej nowej książce.

Xsiążka pod tytułem: *Nauka Ukrzyżo-wanego, autora X. Piotra Marie Jezuitę,* na wyraźny rozkaz Xięcia Jmci Arcy-biskupa Gnieznńskiego z francuzkie-go na polski język przetłomaczona, opuszcila w tych dniach prassę, którą w drukarni Dekiera w Poznaniu za 2 zł. dostać można.

Do zadzierzawienia. Prefektura Departamen-tu Poznańskiego, do zadzierzawienia dwóch fol-warków Kobierna i Brzoza w ekonomii Krotoszyń-skiej leżących wyznaczyła termin dnia 14. t. m. r. b. i wzywa wszystkich ochotę i sposobność mających,

zadzierzyć te folwarki, aby się wspomnionego dnia przed południem o godzinie 9. w zamku Pre-fektury w Izbie Kommissyjney do tego przeznaczo-néy, przed Ur. Sławińskim Assessorem Prefektu-ry osobiście stawili o warunkach do tej dzierzawy dowiedzieli, i swe podania uczynili.

W Poznaniu dnia 7go Czerwca 1808.

Do zadzierzawienia. Wieś Ciałkowo cum at-tinentiis pod Krobią leżąca sukcesorow niedole-tnich Urdoz. Augustyna Błociszewskiego dziedzic-zna, ma być więcej dającym przez publiczną licytacyą w dzierzawę wypuszczona, do ktorey termin dnia 21., 22. i 23. Czerwca r. b. przed Urodz. Sobockim, Assessorem Trybunału I. In-stancyi, Departamentu Poznańskiego jest nazna-czony, ażeby się na tymże terminie w tuteyszym zamku sądowym stawili, i swoje podania do pro-tokułu zadeklarowali. Wreszcie warunki, pod ktoremi dobra te puszczone być mogą, na ter-minie oznaymione będą. W Poznaniu dnia 3. Czerwca roku 1808.

Trybunał I. Instancyi Departamentu
Poznańskiego.

Do zadzierzawienia. Kamienica do instytutu 5 Pamien Szlacheckich należąca pod Nr. 195. na ulicy Koziey sytuowana w trzechletnią dzierzawę od S. Michała r. b. zaczynając, przez więcej da-tność puszczona będzie. Termina licytacyi nazna-czają się dnia 30. Czerwca, 9go i ostatni zawity 18. Lipca przed Szl. Bałkowskim Radcą Deputo-wanym w Izbie Sessyonalney Magistratowej o go-dzinie 10. ranney. Punkta kontraktowe życzący sobie dzierzawy w registraturze Magistratowej przeczytać może, a naywięcejdający przysądzenia sobie dzierzawy pewno spodziewać się ma.

W Poznaniu dnia 28. Maia 1808.

Do najęcia. Wygodna stancya jest za słuszną ceogę do puszczenia na St. Jan i na dłuższy czas. Gdzie? o tem uwiadomi Expedycya gazet.

Do przedania. W Stawianach pod Skokami w powiecie Wągrowieckim, dnia 6. 7. 8. miesią-ca Lipca t. r. mają być przedane przez aukcyą. dwa stadniki 4 i 5letn e zrodzaju hollenderskich, 15 do 20 krow użytkowych, 12 do 18 wołow ro-botnych, 30 do 40 sztuk różnego młodego bydła, 6 koni fornałskich i różne porządki gospodarskie za gotową w grubey srebrney monecie zapłatę. Wzywają się wszyscy ktorzy wymienionych rzeczy potrzebować mogą na dni wyżej wyrażone.

Do przedania. Uwiadomia się publiczność, iż w Zupie Solney za bramą Wroniecką w dworcu szlacheckim Marszawicow na dniu 21. i 22. tego miesiąca, będą przedawane przez aukcyą różne

meble, szczyty, białyna stolowa, suknie, zegary, porcellana, fajansy, srebro, a to za gotową przedmiady w grubey monecie przez Urodzonego Dunina B. S. Z. D. P.

Do przedania. Dom pod Nro. 24 na rybakach przy kościele Wszystkich Świętych, sytuowany składający się z 6 pokoiów, 6 alkierzów, 2 kuchnie i piwnice, 3 stajnie, wielkim dziedzińcem; ogrodka jest do przedania. Dalszey wiadomości powziąć można u właściciela tegoż domu.

Do przedania. Ponieważ ad instantiam Ur. Franciszka Przytułskiego grunt Ur. Michałowi Orzędze należący się, tu w mieście na ulicy Warszawskiej pod Nr. 65 będący, na którym nowa kamienica o trzech kondygnacyach wybudowana została, co wszystko podług tacy, którą tu w sądzie każdego czasu przeyrzec można, na 7038 tal. 8. dgr. sądownie otaxowane zostało, publicznie więceydajacemu na terminach tym końcem wyznaczonych na dzień 29. Lutego, 29. Kwietnia i 29. Czerwca r. b. z których to terminow ostatni peremtoryczny jest, sprzedanym bydź ma; a zatym wzywają się chęć do kupienia mający i do posiadania gruntu tego zdani, aby na wspomnianych terminach, a mianowicie na ostatniem zrana o 9. godzinie, na Izbie Sessyonalney Magistratu Sprawiedliwości przed deputowanym assessorem Thielem, osobiście lub też przez destatecznie legitymowanych plenipotentow stawili się i ofiary swe do protokuiu podali, gdzie tedy więceydający spodziewać się może, iż onemuż ten grunt przysądzony i pozney na zadną ofiarę uważano nie będzie. W Kaliszu d. 21. Stycznia 1808.

JK. Xciey Msci Magistrat Sprawiedliwości.

Do przedania. Kamienica pod Nr. 101. na butelskiej ulicy, jest z wolney ręki do przedania. W tey mierze można się udać do JP. Jeżewskiego na Srodce mieszkającego pod Nrem 28. od którego dokładniejszą wiadomość odebrać można.

Do przedania. Z powodu długow na gospodarstwie Solysa Henryka Messer w Darnowie, zawierającym w sobie hubę Mageburską która urzędownie na 546 tal. 6 osmakow otaxowana została, nacwięceydajacemu ma bydź sprzedane. Termina licytayyi wyznaczylisni na miejscu w dniu 1go Marca i 2. Maia, terminum zaś peremtorium na dzień 28. Czerwca r. b. w których to terminach każdemu do kupna ochotę mającemu przystąpić wolno; a najwięceydający jeżeli niebędzie się co sprzeciwiało prawu, przybicia niezawodnie otzekiwac może. Taxę codziennie w naszej registraturze pązeyrzeć wolno. Przytym zapozywami wszy-

skiyh tych, którzy na tymże gospodarstwie długów iakowe niezahypotekowane mają, aby się najpóźney in termino d. 28. Czerwca r. b. osobiście stawili, pretensye swoje do likwidacyi i weryfikacyi podali, ponieważ po zeyściu milczenie im na zawszt nakazane zostanie.

Racat dnia 30. Stycznia 1808.

Xiążęcia Oraniego i Nassau, Sąd Patrymonialny,
Stenger. Hepke.

Do przedania. Przedsięwziąłem moy tutaj na Kowalskiej ulicy zabudowany grunt, który się składa z nowo wystawioney kamienicy, na 75 stop w dłuż i na 45 stop w szerz z olenderskim dachem, z tylnego domu na 70 stop w dłuż i 20 stop w szerz, gdzie się wozownie, stajnie wszelkiego gatunku, wielkie podworze, i ogrod zasadzony, z naylepszymi gatunkami owocow i opatrzony z 2. altankami, zawierający 2½ morg magd., zwolney ręki przedac. Wzywam przeto mających ochotę do akwizycyi tego gauntu, mogą się do mnie wzwyż opisanym domu zgłosić i obiecuję nayzyskownieysze i naystasznieysze warunki, oraz przychylnosc do zostawienia części pieniędzy kupnych na gruncie. W Wroclawku dnia 27. Maia roku 1808.

Pohlmann.

Zginiony pies. Dnia 29. Maia r. b. zginął tu w Poznaniu, wyżeł, zabłąkawszy się. Biały złotami zoltemi jednę na karku drugą na krzyżach; uszy miał długie żolte, wzr. był wielkiego, pyska obwiesistego, oczy zaparzyste, gatunku szwajcarskiego. Ktoby go znalazł niech go odesle lub o nim doniesie na Napoleonskiej ulicy do kamienicy pod Nr. 176. dostanie przyzwoitą nadgodę.

List gończy. Pod pierwszym Czerwca b. r. został tu rătăiacy się człowiek pod nazwiskiem Jerzy Gottschald, wielkiego wzrostu, czarnych oczow, ospowarey twarzy, granatowym surdudem i czerwona kamizelką przyodziany, z przyczyny presumowanej kradzieży gniadego wala cha, 4 lat mającego, aresztowany. Tenże aresztant uciekł pod 4. r. m. na transporcie do Kargowa. Właściciel tegoż konia może go po legitymacyi i za powrocciem kosztow w przeciągu dwoch niedziel odebrać, po upłynionym czasie zaś, będzie publicznie najwięceydajacemu przedany. Gdyż nam i na schwyceniu tegoż aresztanta wiele zależy, prosimy więc każdą woyskową i cywilną zwierzchnosc na niego bacznie mieć oko.

W Wolsztynie dnia 4. Czerwca roku 1808.

Magistrat.